

Ms. Marvel กับการถ่ายทอดประเด็นด้านการเมืองและศาสนาผ่านมุมมองของนักศึกษามุสลิม ชายแดนใต้ในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

บทคัดย่อ

วรวิทย์ สุวรรณรัตน์¹

งานวิจัยชิ้นนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษามุมมองของนักศึกษามุสลิมชายแดนใต้ในพื้นที่ม.อ.ปัตตานีต่อซีรีส์ Ms. Marvel ภายใต้กรอบความคิดในเรื่องของการเมืองและศาสนา โดยเน้นศึกษาการถ่ายทอดประเด็นการเมืองและศาสนาผ่านซีรีส์เนื่องจาก Ms. Marvel เป็นตัวละครที่มี อัตลักษณ์ในประเด็นของการเป็นมุสลิมและชนกลุ่มน้อยของประเทศ คล้ายคลึงกับนักศึกษามุสลิมส่วนใหญ่ของชายแดนใต้และเฉพาะอย่างยิ่งอัตลักษณ์ของ นักศึกษาใน ม.อ.ปัตตานีซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างสำคัญในการทำวิจัย งานวิจัยชิ้นนี้ใช้ระเบียบการวิจัยเชิงคุณภาพและเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบกลุ่ม ผลจากการวิจัยพบว่า 1) ซีรีส์เรื่องนี้เป็นเครื่องมือในการครอบงำของมหาอำนาจและมีความพยายามจะปรับเปลี่ยนคุณค่าเดิมของศาสนาอิสลามผ่านการนำเสนอมุมมองเสรีเพียงด้านเดียว 2) เนื้อหาบางส่วนอาจสร้างความเข้าใจผิดเกี่ยวกับหลักการบางมิติของอิสลาม และ3) ซีรีส์ถูกมองว่าเป็นเครื่องมือในการพิสูจน์อำนาจของประเทศมหาอำนาจภายใต้กระแสความหวาดกลัวอิสลาม อย่างไรก็ตามซีรีส์เรื่องนี้สามารถมองในมุมมองเชิงบวก อันประกอบด้วยการนำเสนอชุดความรู้จากฝั่งตะวันตกเข้ามาสู่คนในพื้นที่ และเป็นพื้นที่ในการแสดงออกของความงามและประเพณีต่าง ๆ ของอิสลาม รวมไปถึงการลดความเกลียดชังที่มีต่อสังคมมุสลิมได้บางส่วน

คำสำคัญ: Ms. Marvel, มุสลิมชายแดนใต้, ลัทธิอาณานิคมแบบใหม่

Received: 04 October 2023 Revised: 14 November 2023 Accepted: 22 November 2023

¹ นักศึกษาคณะรัฐศาสตร์ สาขาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี เลขที่ 181 หมู่ 6 ถ.เจริญประดิษฐ์ ต.รูสะมิแล อ.เมือง จ.ปัตตานี 94000, อีเมล: worawitsuwannrat@gmail.com

Ms. Marvel and the Portrayal of Political and Religious Issues through the Perspective of Muslim Students in the Southern Border Provinces of Thailand, Prince of Songkla University Pattani campus

Abstract

Worawit Suwanrat ²

This research aims to study the perspectives of Muslim students in Prince of Songkla University (PSU) Pattani Campus residing in the southern border provinces regarding the “Ms. Marvel” series within the context of political and religious frameworks. The series was selected as the object of study due to the character Ms. Marvel’s multifaceted identities which are the same religion and being a minority that resonate with Muslim students in the three southern border provinces of Thailand, particularly in PSU Pattani campus, which serves as the sample group for this research. Utilizing qualitative methodology, this study gathers data through focus group interviews. The findings of the research are multifaceted. Firstly, the series is identified as a tool for the hegemony of power, endeavoring to modernize the foundational values of Islam by proffering a unilateral perspective. Secondly, it engenders misconceptions regarding the fundamental tenets of Islam. Thirdly, it serves as a mechanism to underscore the power of a superpower nation amidst the prevailing trend of Islamophobia. Nevertheless, it is imperative to acknowledge that the series also yields considerable positive impacts. It facilitates the dissemination of knowledge from Western contexts to local audiences and acts as a medium for showcasing the diversity of Islamic traditions, thereby contributing to the diminution of cultural prejudice within society.

Keywords: Ms. Marvel, Thai Muslims in Southern Border Provinces, Neo- colonialism

Received: 04 October 2023 Revised: 14 November 2023 Accepted: 22 November 2023

² Student, Department of International relations, Faculty of Political Science, Prince of Songkla University Pattani campus, 181 M. 6, Charoen Pradit Road, Rusamilae Subdistrict Mueang District, Pattani Province 94000, E-mail: worawitsuwanrat@gmail.com

บทนำ³

พื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้เป็นพื้นที่หนึ่งในประเทศไทยซึ่งมีเอกลักษณ์เป็นของตนเอง มีวัฒนธรรมโดดเด่น เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีการอยู่ร่วมกันของผู้คนหลากหลายความเชื่อ หลากหลายศาสนาไม่ว่าจะเป็น อิสลาม พุทธ จีน คริสต์และอื่น ๆ อีกทั้งยังมีพื้นที่ติดกับประเทศมาเลเซียจึงทำให้วิถีชีวิตของผู้คนในพื้นที่แห่งนี้ได้รับอิทธิพลมาจากประเทศเพื่อนบ้านและมีจุดเชื่อมกันทางประวัติศาสตร์ในด้านของความเชื่อ ศาสนา ภาษา หรืออาหารการกิน ทั้งนี้การเข้ามาของศาสนาอิสลามในช่วงแรกในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้พบว่ามีมาจากการเผยแพร่ของพ่อค้าชาวอาหรับผู้ที่เดินทางเข้ามาค้าขายในพื้นที่ในช่วงพุทธศตวรรษที่ 11 และ 12 จึงทำให้ศาสนาอิสลามถือว่าเป็นศาสนาที่มีบทบาทมากที่สุดในพื้นที่แห่งนี้นับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน (อภิญญา ดิสสะมาน, 2558)

แต่บางช่วงเวลาของประวัติศาสตร์ความโดดเด่นทางอัตลักษณ์เช่นนี้ก็กลับถูกมองเป็นความแปลกแยกของสังคมไทย เห็นได้ชัดเจนที่สุดในสมัยของรัฐบาลจอมพล ป. พิบูลสงครามซึ่งใช้นโยบายชาตินิยมและมีความพยายามในการสร้างเอกภาพของสังคมไทยโดยมุ่งเน้นการรวมศูนย์อำนาจจนมีอาจปฏิเสธได้ว่าการดำเนินนโยบายเช่นนี้นั้นกลับเป็นการกดทับคุณค่าทางอัตลักษณ์และความแตกต่างของคนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ รวมถึงกลุ่มชาติพันธุ์หลากหลายอื่นในประเทศไทย เนื่องจากการยกเลิกความเป็นอิสระของรัฐท้องถิ่นและให้มีการแต่งตั้งผู้นำท้องถิ่นจากส่วนกลางของประเทศไทยแทนที่ตำแหน่งเจ้าเมืองเดิม การจัดการเช่นนี้สะท้อนให้เห็นถึงการขาดความเข้าใจ และการเคารพในอัตลักษณ์และวิถีชีวิตของคนในพื้นที่ การบริหารจัดการดังกล่าวส่งผลต่อการกำหนดและดำเนินนโยบายทั้งยังทำให้อิทธิพลของรัฐรวมศูนย์ต่อพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้มีสูงมากขึ้นกระทั่งก่อให้เกิดความขัดแย้งระหว่างฝ่ายรัฐและฝ่ายประชาชนอยู่บ่อยครั้ง จนนำไปสู่การใช้ความรุนแรงจากทั้งสองฝ่ายที่ไม่อาจหาข้อตกลงกันได้ถึงทุกวันนี้ (อภิญญา ดิสสะมาน, 2558)

การศึกษาบทบาทของผู้ที่มีอัตลักษณ์ที่โดดเด่นและอยู่ในสถานะรองในสังคมของกลุ่มคนชาวมุสลิมในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้และพื้นที่ที่มีเหตุการณ์คล้ายคลึงกันจึงเป็นเรื่องที่ควรศึกษาและทำความเข้าใจในประเด็นดังกล่าว โดยเฉพาะประเด็นที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการนำเสนอของสื่อต่อสายตาคอนเทรนเนอร์เนื่องจากสื่อเป็นสิ่งที่มียุทธพลต่อความคิด ความเชื่อ มโนทัศน์ ค่านิยมทางวัฒนธรรมต่าง ๆ ของบุคคลในสังคม ผู้วิจัยจึงได้หยิบยกกรณีตัวอย่างเช่นการนำเสนอสื่อที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับมุสลิมในสหรัฐอเมริกาขึ้นมาศึกษาเนื่องจาก ภายหลังโศกนาฏกรรม 9/11 ในค.ศ.2001 ก่อให้เกิดกระแสต่อต้านชาวมุสลิมจากกลุ่มคนอเมริกา แม้ส่วนหนึ่งเกิดขึ้นจากการได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ข้างต้นโดยตรงแต่ก็ปฏิเสธไม่ได้ว่าอิทธิพลของสื่อก็เป็นปัจจัยหลักที่ทำให้กระแสการต่อต้านมุสลิม (Islamophobia) ในสหรัฐอเมริกาเติบโตอย่างรวดเร็ว ภายใต้การนำของประธานาธิบดี จอร์จ ดับเบิลยู บุช (George W. Bush) ที่พยายามแสดงความรับผิดชอบต่อประชาชนในฐานะ

³ วิจัยชิ้นนี้เป็นผลการวิจัยจากรายวิชาการวิจัยเกี่ยวกับสังคมชายแดนและกิจการระหว่างประเทศ หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยมีที่ปรึกษาในรายวิชาคือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยาสมิน ชัดตาร

ผู้นำจึงตัดสินใจดำเนินนโยบายจับตามองประเทศมุสลิมมากขึ้นและตัดสินใจเข้าไปแทรกแซงการเมืองภายในภูมิภาคตะวันออกกลางเพื่อหวังที่จะคานอำนาจและสร้างพันธมิตรรวมถึงคงภาพลักษณ์ความเป็นมหาอำนาจให้คงอยู่โดยนโยบายนี้เป็นนโยบายเร่งด่วนที่ถูกประกาศบังคับใช้ทันทีใน ค.ศ. 2001 (ทวิพร สุพร, 2556) ทั้งนี้ผลกระทบของสื่อที่อเมริกานำเสนอไม่ได้สร้างความกดดันแค่กับมุสลิมนอกประเทศเท่านั้นแต่ประชากรมุสลิมภายในสหรัฐอเมริกาเองก็ได้รับการจับตามองมากขึ้นเช่นกัน สิ่งที่เห็นได้ชัดในสื่อของอเมริกาภายหลังค.ศ. 2001 คือการนำเสนอภาพจำของพื้นที่ตะวันออกกลางและประเทศมุสลิมให้กลายเป็นพื้นที่ที่เต็มไปด้วยความรุนแรงและเป็นสนามรบของกองกำลังทหารนานาชาติ

ใน ค.ศ. 2012 Marvel comic ค่ายหนังสือการ์ตูนซูเปอร์ฮีโร่ชื่อดังจากสหรัฐอเมริกาได้มีการผลิตสื่อเกี่ยวกับมุสลิมในชื่อ Ms. Marvel ในรูปแบบหนังสือการ์ตูนในฐานะฮีโร่ชาวมุสลิมคนแรก ก่อให้เกิดกระแสวิพากษ์วิจารณ์ทั้งด้านบวกและด้านลบต่อทางบริษัท (Ashika Prajnya Paramita, 2559) การเปิดตัวของ Ms. Marvel ได้รับเสียงตอบรับที่ดีจากผู้คนทั่วโลก ทำให้ใน ค.ศ. 2022 หนังสือการ์ตูนเรื่อง Ms. Marvel ได้ถูกพัฒนามาเป็นซีรีส์ฉบับคนแสดงโดยนับว่าเป็นสื่อที่นำเสนอที่นำเสนอภาพลักษณ์ของกลุ่มชนชาวมุสลิมในทิศทางใหม่ที่ดีขึ้นจากยุคเดิม นับได้ว่าเป็นพลวัตใหม่ที่สำคัญในการนำเสนอภาพจำของสื่อจากอเมริกา ทำให้เกิดข้อถกเถียงที่ว่าค่านิยมในการทำสื่อของสหรัฐอเมริกาในปัจจุบันเริ่มเปลี่ยนแปลงไปจากเก่าแล้วหรือไม่ กลุ่มคนชาวมุสลิมในสังคมอเมริกาเริ่มถูกยอมรับมากขึ้นหรือไม่ แต่กระนั้นภาพลักษณ์ความเป็นมุสลิมที่สหรัฐอเมริกาฉายออกไปผ่านสื่อ ซีรีส์ Ms. Marvel กลับเป็นภาพในแบบที่ไม่สอดคล้องไปตามความเป็นมุสลิมในอุดมคติของชาวมุสลิมจากพื้นที่อื่น ๆ และไม่ได้ตรงไปตามที่สังคมมุสลิมได้คาดหวังหรืออาจจะให้พูดก็คือ ซีรีส์ Ms. Marvel เป็นซีรีส์ที่นำเสนอภาพของมุสลิมแนวใหม่ที่โอนเอนไปตามสภาพสังคมที่เสรี และมีการปรับตัวเข้ากับวัฒนธรรมของอเมริกา แม้ว่าในความเป็นจริงการผนวกเข้ากันระหว่างความเชื่อ ศาสนากับวัฒนธรรมในพื้นที่เช่นนี้จะสามารถเกิดขึ้นได้และกลุ่มคนจากพื้นที่ต่างกันในทุกมุมโลกก็มีวิถีชีวิตต่างกันได้เป็นเรื่องปกติ อย่างเช่นวิถีชีวิตที่ต่างกันของมุสลิมในสามจังหวัดชายแดนใต้กับมุสลิมจากสหรัฐอเมริกาที่มีวิถีชีวิตและมุมมองในบางประเด็นต่างกัน

ด้วยเหตุนี้จึงนำมาสู่การตั้งคำถามในการวิจัยครั้งนี้ว่าการเผยแพร่ภาพลักษณ์ในรูปแบบใหม่ของตัวละครมุสลิมที่เป็นเสรีชนเช่นนี้คือความตั้งใจทางการเมืองของสหรัฐอเมริกาที่อยากจะส่งต่อภาพลักษณ์ของชาวมุสลิมผ่านมุมมองของตนหรือไม่ ซึ่งมุมมองเช่นนี้เป็นการมองความเป็นมุสลิมผ่านการผนวกเข้ากันระหว่างศาสนาและวัฒนธรรมจากพื้นที่ของตนออกสู่สายตาชาวมุสลิมภายนอก เพื่อพยายามสร้างแนวทางและบรรทัดฐานใหม่ให้ชาวมุสลิมจากทั่วโลกได้ปฏิบัติตามและเลื่อนบรรทัดฐานการเป็นมุสลิมในแบบที่ยึดถือปฏิบัติกันมาในหลายพื้นที่ ทั้งยังเพื่อแทรกแซงคุณค่าเดิมของชาวมุสลิม ในมิตินี้อาจเหตุผลประกอบจากความพยายามในการสร้างความมั่นคงให้กับวิถีคิดในแบบตนเองและลดความหวาดระแวงที่มาจากคนมุสลิมลงผ่านการควบคุมทางวัฒนธรรมอันสอดคล้องกับแนวคิดในเรื่องของจักรวรรดินิยมสมัยใหม่ (neo-colonialism) ที่เป็นการครอบงำแบบใหม่และมีเป้าหมายที่จะครอบงำผู้คนผ่านความคิดโดยไม่ใช้กำลังทหารใด ๆ ซึ่งจะสามารถสร้างปรากฏการณ์หรือพลวัตใหม่ได้อีกแน่ชัด แนวคิดจักรวรรดินิยมสมัยใหม่ (neo-colonialism) เกิดขึ้นจากการพยายามสร้างอิทธิพล

ของประเทศที่มีอำนาจมากกว่าต่อประเทศที่อ่อนแอกว่า โดยมีการพยายามสร้างพื้นที่ในประเทศนั้น ๆ ให้เป็นพื้นที่เปิดกว้างเพื่อที่จะได้เข้าไปมีอิทธิพล ทางด้านเศรษฐกิจ และวัฒนธรรม

กระบวนการจักรวรรดินิยมสมัยใหม่ (neocolonialism) ด้านวัฒนธรรมสามารถพูดได้ว่าเป็นการไหลผ่านของวัฒนธรรมจากประเทศหนึ่งไปสู่อีกประเทศหนึ่ง มีการส่งออกอิทธิพลความเชื่อมาจนในบางกรณีสามารถเกิดเป็นการครอบงำวัฒนธรรมจากผู้ที่มีอำนาจมากกว่า ส่งผลต่อจิตใจของผู้รับผลกระทบจนอาจปรับเปลี่ยนระเบียบแบบแผนทางวัฒนธรรมแบบเก่าที่เคยปฏิบัติไปได้ (Sandra Halperin, 2565) ซึ่งในมิติของศาสนาอิสลาม การดัดแปลงคำสอนหรือปรับเปลี่ยนค่านิยมเดิมนั้นเป็นเรื่องที่ยังคลุมเครือและเป็นที่ถกเถียงกันอยู่เนื่องจากเดิมทีศาสนาคือสิ่งหนึ่งที่มีไว้เพื่อกล่อมเกลাজิตใจของผู้ศรัทธาไม่ให้หลงผิด และ ออกนอกกลุ่มนอกทาง ทั้งยังเป็นเครื่องมือในการเน้นย้ำให้เหล่าผู้ศรัทธาตระหนักถึงคุณค่าของความเป็นมุสลิม ส่งผลให้ผู้ศรัทธาทั้งหลายจึงมองว่าในการปฏิบัติใด ๆ นั้นควรเป็นไปอย่างเคร่งครัดและระมัดระวังมากที่สุด ดังนั้นแล้วทำให้การศึกษากระบวนการจักรวรรดินิยมสมัยใหม่ (neo-colonialism) ทางวัฒนธรรมผ่านสื่อกับศาสนาอิสลามที่มีแนวโน้มดึงดูดผู้ศรัทธาให้ปฏิบัติต่างไปจากเดิม จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจและควรที่จะศึกษา

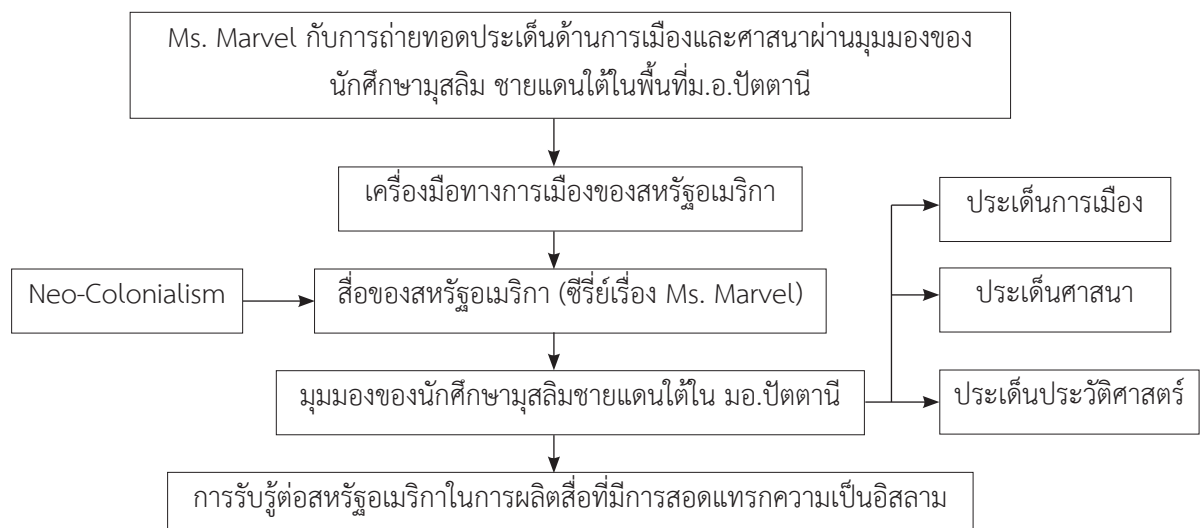
วัตถุประสงค์

- (1) เพื่อศึกษามุมมองของนักศึกษาชายแดนใต้ในพื้นที่ ม.อ.ปัตตานีต่อซีรีส์ Ms. Marvel ภายใต้กรอบความคิดในเรื่องการเมืองและศาสนา

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัย Ms. Marvel กับการถ่ายทอดประเด็นด้านการเมืองและศาสนาผ่านมุมมองของนักศึกษามุสลิมชายแดนใต้ในพื้นที่ ม.อ.ปัตตานี ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาใช้ระเบียบวิธีวิจัยคุณภาพ (Qualitative Research) โดยเก็บข้อมูลผ่านการสัมภาษณ์แบบกลุ่ม (Focus Group) เป็นการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) เพื่อเป็นการสำรวจความคิดในเรื่องของมุมมองของนักศึกษามุสลิมในพื้นที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีต่อซีรีส์ Ms. Marvel ในประเด็นของการนำเสนอตัวละครมุสลิมจากตะวันตกว่ามีความสอดคล้องหรือไม่ โดยนำเอาแนวคิดของ Neocolonialism มาวิเคราะห์การนำเสนอสื่อของสหรัฐอเมริกา และใช้รูปแบบการนำเสนอแบบวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทำวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีการดำเนินการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างในรูปแบบวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Random) โดยกระบวนการดังกล่าวเป็นกระบวนการที่ผู้วิจัยตัดสินใจเลือกผู้ให้ข้อมูลหรือกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองผ่านคุณสมบัติที่ได้ตั้งไว้เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการทำวิจัยและสามารถนำข้อมูลที่ได้รับจากกระบวนการทำวิจัยข้างต้น มาต่อยอดและดำเนินการประมวลผลข้อมูลอันนำไปสู่การค้นพบต่อไป

กระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพในครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบประชากรและกลุ่มตัวอย่างสำหรับการสัมภาษณ์แบบกลุ่ม (Focus Group) โดยใช้ตัวแทนนักศึกษามุสลิมในรั้วมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีเป็นผู้ให้ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มประชากรให้มีความจำเพาะเจาะจงมากขึ้นโดยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างตามคุณสมบัติดังนี้

กลุ่มตัวแทนนักศึกษามุสลิมในพื้นที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี จำนวน 8 คน
นักศึกษามุสลิมในพื้นที่ม.อ.ปัตตานีผู้ที่มีความสอดคล้องกับคุณสมบัติดังนี้

- เป็นผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นอุดมศึกษาในรั้วมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (อายุ 19 – 23 ปี)
- มีความสนใจการเมืองในโลกมุสลิม และบทบาทของโลกมุสลิมในเวทีโลก
- เป็นผู้ที่ชื่นชอบการดูหนังและวิเคราะห์หนัง
- มีความกล้าแสดงออก มีความพร้อมในการให้ข้อมูลในการพูดคุยกันในวงสนทนา
- เป็นมุสลิมที่เติบโตและมีภูมิลำเนาในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ 10 ปีขึ้นไป
- ปัจจุบันอาศัยอยู่ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้

จากการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างตามคุณสมบัติข้างต้นนั้นมิได้มีเหตุผลอันเนื่องมาด้วยความสะดวกในการเก็บข้อมูลและดำเนินวิจัยของผู้ทำวิจัยโดยในขั้นตอนการวิจัยนั้นผู้วิจัยจำเป็นต้องพูดคุยกับกลุ่มตัวอย่างไปพร้อมกันทั้ง 8 คนในวงสนทนา ดังนั้นการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีความเชื่อมโยงกันและเป็นนักศึกษาในมหาวิทยาลัยเดียวกัน ซึ่งสามารถรวบรวมข้อมูลได้มีประสิทธิภาพและแม่นยำมากขึ้น รวมถึงสามารถดำเนินการวิจัยให้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ผู้วิจัยต้องการจะศึกษา ส่งผลให้งานวิจัยครั้งนี้สามารถบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ได้อย่างสมบูรณ์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การดำเนินวิจัยต้องดำเนินการด้วยเครื่องมือที่นำมาใช้ในการกำหนดระเบียบวิจัย ซึ่งงานวิจัยฉบับนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพเนื่องจากกระบวนการและขั้นตอนการทำวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีความประสงค์ที่จะศึกษาถึงมุมมองของ วิสัยทัศน์ ความคิดเห็นของนักศึกษามุสลิมในพื้นที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ต่อซีรีส์ Ms. Marvel ในเรื่องพฤติกรรมของตัวละครและอิทธิพลของซีรีส์ในการจักรวรรดินิยมสมัยใหม่ (neo-colonialism) ด้านวัฒนธรรมของกลุ่มมุสลิมชายแดนใต้ในพื้นที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี โดยผู้ทำวิจัยได้กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัยไว้ด้วยกันสองประเภทดังนี้:

1. รูปแบบสื่อและเอกสาร
2. รูปแบบการสัมภาษณ์แบบกลุ่ม

เครื่องมือในการทำวิจัยทั้ง 2 ประเภทนั้นถูกออกแบบให้เหมาะสมกับขั้นตอนการดำเนินการเก็บข้อมูลการวิจัยโดยมีรูปแบบการใช้ที่แตกต่างกันคือ เครื่องมือรูปแบบสื่อ จะเป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยใช้ในการรวบรวมข้อมูลและออกแบบคำถามที่ใช้พูดคุยในวงสนทนา อาทิเช่นบทความ, เอกสาร, วิจัย, หนังสือ หรือข้อมูลในเว็บไซต์สืบค้น อีกทั้งสามารถยังเป็นชุดข้อมูลเบื้องต้นที่จะมอบให้กับผู้ให้สัมภาษณ์ก่อนจะร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกันออกมาในวงสนทนา โดยสื่อข้างต้นนั้นหมายถึงซีรีส์เรื่อง Ms. Marvel ส่วนเครื่องมืออีกรูปแบบหนึ่ง คือเครื่องมือที่ใช้ในการสัมภาษณ์แบบกลุ่ม (Focus group) โดยผู้วิจัยจะใช้เครื่องมือชนิดนี้ในวงสนทนาด้วย สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างซึ่งก็คือนักศึกษามุสลิมในพื้นที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในประเด็นที่ผู้วิจัยต้องการศึกษา ซึ่งทางผู้วิจัยได้ กำหนดกลุ่มเป้าหมายหรือกลุ่มประชากรที่จะทำการสัมภาษณ์เจาะลึก เพื่อให้ได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ

วิธีการเก็บข้อมูล

ในขั้นตอนการเก็บข้อมูลของการศึกษานี้ ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่มาจากบทความวิชาการ หนังสือ วิจัยที่เกี่ยวข้องและข้อมูลจากแหล่งสารสนเทศที่มีขอบเขตเดียวกันกับงานวิจัยชิ้นนี้ในลักษณะของข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)
2. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการให้สัมภาษณ์ของกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสัมภาษณ์เจาะลึกแบบกลุ่ม (Focus group) โดยใช้รูปแบบการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) ในลักษณะของข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยในส่วนนี้ผู้วิจัยจะแบ่งขั้นตอนการทำวิจัยได้เป็น 2 ส่วน คือการดูหนังร่วมกันระหว่างผู้วิจัยและกลุ่มเป้าหมายทุกคนแบบกิจกรรมกลุ่มในส่วนแรก และการสัมภาษณ์พูดคุยแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับประเด็นที่ตกผลึกได้หลังจากที่ได้ดูหนังจบเป็นช่วงที่สอง โดยผู้วิจัยจะเป็นผู้คัดเลือกฉากและตอนสำคัญที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับประเด็นที่ต้องการศึกษามาเปิดให้กับกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง

จริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

การเก็บข้อมูลและรวบรวมโดยวิธีสัมภาษณ์แบบ Focus Group ผู้วิจัยมีความตั้งใจที่รักษาข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์เนื่องจากประเด็นแลกเปลี่ยนในวงสนทนานั้นเป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อน ผู้วิจัยจึงเลือกสรรวิธีต่าง ๆ ในการปกปิดข้อมูล ไม่ว่าจะเป็นการใช้นามสมมติ A B C D E F G และ H แทนชื่อจริงของผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 8 คน การไม่เปิดเผยภาพใบหน้าของผู้ให้สัมภาษณ์ และการทำลายบทสัมภาษณ์ที่ถูกบันทึกไว้ในรูปแบบเสียงหลังจากที่งานวิจัยฉบับนี้เสร็จสิ้นสมบูรณ์ ซึ่งหลังจากได้ข้อมูลครบถ้วนแล้วผู้วิจัยจะนำมาทบทวนและวิเคราะห์เพื่อหาข้อสรุปอันเป็นการบรรลุถึงวัตถุประสงค์และการตอบคำถามของงานวิจัยนี้ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยการจำแนกประเด็นตามคำถามวิจัยดังนี้

1. ซิรีย Ms. Marvel เป็นเครื่องมือที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกระบวนการ Neo-colonialism ของอเมริกาหรือไม่
2. ซิรีย Ms. Marvel มีอิทธิพลต่อมุสลิมในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ได้อย่างไร

โดยการนำเอาแนวคิดในเรื่อง Neo-colonialism เข้ามาประยุกต์กับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แบบกลุ่ม โดยแต่ละครั้งที่เก็บข้อมูลจะมีการบันทึกข้อมูลเพื่อนำเอามาวิเคราะห์ภายหลังให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัยและนำเสนอออกมาในรูปแบบของการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (descriptive analysis)

ผลการวิจัย

จากการเก็บข้อมูล ผู้ให้ข้อมูลสะท้อนให้เห็นว่าซิรียมีฐานะเครื่องมือทางการเมืองที่มหาอำนาจใช้เผยแพร่แนวคิดนั้น มักแฝงนัยยะบางอย่างผ่านตัวละครและการดำเนินเรื่อง ซึ่งในกรณีนี้ก็ประเด็นที่น่าสนใจเมื่อผู้ให้สัมภาษณ์ได้สังเกตเห็นว่าหนังเรื่องนี้กำลังเล่าผ่านตัวละครซึ่งเป็นเพศหญิงเป็นหลัก สอดคล้องกับแนวคิดเรื่องสิทธิและความเท่าเทียมทางเพศที่ถูกส่งออกมาจากชาติตะวันตกจนมีการรับเอาปรับใช้อย่างแพร่หลายทั่วโลกไม่เว้นแม้แต่พื้นที่ที่มีความเคร่งครัดด้านศาสนาไม่ว่าจะเป็นประเทศในตะวันออกกลางหรือจะเป็นในสามจังหวัดชายแดนใต้เองก็ดี ซึ่งประเด็นดังกล่าวนี้กำลังถูกพูดถึงเป็นอย่างมากในสังคมปัจจุบันและส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชากรในพื้นที่เปลี่ยนแปลงไปตามอิทธิพลของสื่อ โดยจะเห็นได้จากคำกล่าวที่ว่า

“ประเด็นหนึ่งที่น่าสนใจคือฉากที่นางเอก ย่า แล้วก็แม่กอดกันช่วงสุดท้ายแล้วมันแว็บเข้ามาในหัวว่า ซิรียมันมีนัยยะสื่อถึงประเด็นของความเป็นผู้หญิงหรือเปล่าเพราะว่าในซิรียนั้นะซูเปอร์ฮีโร่ ตัวหลัก หรือแม้แต่ตำรวจที่คอยสั่งการก็เป็นผู้หญิงหมดเลยก็เลยคิดว่ามันพยายามสื่อถึงพลังของผู้หญิง”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ H, สัมภาษณ์ 21 มกราคม 2566)

ในขณะที่ผู้ให้สัมภาษณ์อีกท่านหนึ่งก็กล่าวในเชิงที่คล้ายกันว่า

“หนังสือแสดงให้เห็นว่าสังคมเขาค่อนข้างเปิดกว้าง ที่ ๆ จะบอกก็คือเขาให้เพื่อนของนางเอกได้เป็นกรรมการมุสลิมซึ่งถ้าคนแถวนี้เขาจะไม่ให้ผู้หญิงมีชื่อแล้วก็มีอำนาจขนาดนั้น มันคือการให้พื้นที่ในการแสดงความสามารถในด้านนี้ก็คือชอบมาก”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ F, สัมภาษณ์ 21 มกราคม 2566)

หลังจากที่ผู้วิจัยได้พยายามลงลึกถึงภาพจำในอดีตของชาวมุสลิมในสื่อตะวันตกก็ตกทำให้เราเห็นได้ชัดขึ้นเกี่ยวกับการครอบงำทางความคิดผ่านหนัง พบว่ามากกว่าครึ่งของผู้สัมภาษณ์ล้วนให้ข้อมูลว่าภาพจำของพวกเขาเกี่ยวกับกลุ่มคนชาวมุสลิมบนสื่อของอเมริกามักเป็นไปในทางลบ ชอบใช้ความรุนแรงและเป็นผู้ก่อสงครามอยู่เสมอ แม้ว่าบางเสียงจะเห็นว่าบนพื้นที่สื่อจะมีการปรากฏตัวของอิสลามแบบเสรีนิยมอยู่บ้างแต่ก็ไม่มีการพูดถึงหรือนำเสนอภาพที่ดีของอิสลามตามค่านิยมและวิถีปฏิบัติทั่วไปตามหลักศาสนา ภายใต้การนำเสนอซีรีส์เรื่อง Ms. Marvel นี่เป็นการเน้นย้ำภาพของอิสลามแบบเสรีนิยมในสายตาชาวโลก แต่ก็สร้างความแปลกใจให้กับเยาวชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ไม่น้อยเช่นกันที่พวกเขาได้เห็นว่าหนังเรื่องนี้ไม่ได้นำเสนอหรือพยายามยึดติดกับภาพของอิสลามที่ใช้ความรุนแรงอีกต่อไปแล้วตามคำกล่าวดังนี้

“ในความคิดผมนะตะวันตกเนี่ยเหมือนจะพยายามแฝงอะไรบางอย่างเช่นเรื่องของ Islamophobia จากที่เราเห็นเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเช่น 9/11 เหตุการณ์นั้นเนี่ยมันก็ถูกทำเป็นหนัง แล้วจากจุดนั้นเองทำให้ชาวตะวันตกเนี่ยเริ่มหวาดกลัวอิสลามแล้วก็มีหนังอื่น ๆ ก็ทำประมาณนี้อย่างเช่นหนังแนวทหารรบ ทหารอเมริกาไปรบที่ตะวันออกกลางก็จะใช้ตัวร้ายก็คืออิสลามแล้วก็จะใช้คำพูดหรือคำปลุกใจเป็นคำว่า “อัลลอฮ์อัคร์” (การกล่าวสรรเสริญพระเจ้า) อะไรประมาณนี้ซึ่งคนทั่วโลกก็จะมองว่าอิสลามเป็นพวกที่ชอบใช้ความรุนแรง ชอบสงครามอะไรแบบนี้”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ C , สัมภาษณ์ 14 มกราคม 2566)

“ผมกำลังมองหนังมันแตกต่างจากหนัง Marvel อื่น ๆ ผมคิดว่ามันแปลกนะผมพยายามที่จะหาจากความรุนแรงของมุสลิมอยู่แต่ในหนังMarvelเรื่องนี้เนี่ยแทบจะไม่มีเลย ผมเลยตั้งคำถามต่อว่าทำไมถึงมันไม่มีมุสลิมหัวรุนแรงอยู่ ซึ่งสังเกตเห็นว่าแตกต่างกับหนังMarvelเก่า ๆ อย่างเช่น Ironman ภาคที่1 ที่ว่าตัวเอกออกมาจากถ้ำแล้วก็มีมุสลิมที่ไว้เคราใส่หมวกถือปืนอยู่มีการต่อสู้กัน มันแสดงถึงการเป็นมุสลิมแบบหัวรุนแรงอยู่แต่ในขณะเดียวกันเองหนังล่าสุด (Ms. Marvel) ที่ได้ดูไปเนี่ยไม่มีเลย”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ D , สัมภาษณ์ 14 มกราคม 2566)

ผู้ให้สัมภาษณ์ยังมองว่าการเข้ามามีอิทธิพลของสื่อจากตะวันตก เป็นส่วนกระตุ้นที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของอัตลักษณ์และวิถีชีวิตของคนในสามจังหวัดชายแดนใต้ในด้านต่าง ๆ เช่น ภาษา อาหาร การแต่งกาย และการดำเนินชีวิตในแต่ละวันนั้นไม่ได้ยังคงเดิมแบบอดีตที่ผ่านมาตามคำกล่าวดังนี้

“เราสังเกตได้ว่าวัยรุ่นมลายูเดี๋ยวนี้มีการแต่งกายคล้ายวัยรุ่นอเมริกามากขึ้น ซึ่งมันมีผลมาจากสื่อ ซีรีส์ต่าง ๆ สื่อของอเมริกามันมีผลทั้งด้านการแต่งกายด้านการใช้ชีวิต ส่วนอีกเรื่องก็เรื่องอาหารนี่แหละที่มีความเป็นยุโรปมากขึ้นซึ่งมันก็มาจากสื่อนี้แหละไม่มีหนังหรือซีรีส์อเมริกาที่ไหนที่เขามานั่งกินข้าวยำหรืออก มันก็ทำให้ได้รับอิทธิพลในส่วนนี้ทำให้วิถีชีวิตของคนมันเปลี่ยนไปง่าย ๆ ในไทยเขาจะเรียกว่าการรับวัฒนธรรมเพราะจริง ๆ ความเป็นมลายูในปัจจุบันมันก็มีการรับวัฒนธรรมเยอะเหมือนกัน ส่วนเชิงความคิดนะคนพยายามที่จะคิดเรื่องสิทธิมากขึ้น”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ A , สัมภาษณ์ 14 มกราคม 2566)

ผู้ให้สัมภาษณ์เห็นว่าซีรีส์ Ms. Marvel เป็นหนึ่งที่สามารถถ่ายทอดให้เห็นว่าแท้จริงแล้วอิสลามก็สามารถใช้ชีวิตอย่างกลมกลืนกับผู้คนในพื้นที่ได้แต่ถึงอย่างนั้นภายใต้การฉายภาพการปราบปรามอย่างรุนแรงจากภาครัฐนั้น ตามทัศนะคติของนักศึกษา พวกเขากลับมองว่ามันเป็นการพิสูจน์อำนาจที่มีอยู่ของประเทศมหาอำนาจอย่างอเมริกาที่ไม่ว่าจะนำเสนอสื่อไปในทิศทางไหน โลกก็ยังหมุนตามตัวแสดงดังกล่าวและไม่มีใครสามารถลดทอนอำนาจนั้นได้

“เขาพยายามที่จะบอกว่าศาสนาทุกศาสนามันอยู่ด้วยกันได้ ไม่ได้แบ่งแยกแล้ว พร้อมทั้งจะสนับสนุนไปด้วยกันในเรื่องของความถูกต้อง แต่หนึ่งฉายให้เห็นว่าไม่จำเป็นต้องเคร่งครัดจนเกินไปหรือยึดติดกับคำสอนเก่า ๆ เพราะโลกสมัยนี้มันพัฒนาแล้วให้เราเนี่ยสามารถอยู่กับโลกที่มันเป็นสมัยใหม่ได้แล้ว ผมคิดว่าที่เขาพยายามสื่อแบบนี้เนี่ยมันเป็นอีกจุดประสงค์หนึ่งที่จะทำให้สังคมมุสลิมจากที่อื่นเปลี่ยนไป...ด้วยความที่ชาติตะวันตกยังคงระแวงอิสลามอยู่เนี่ยแหละเพราะถ้าหากเขาไม่ได้ระแวงอะไรเขาก็คงไม่ทำแบบนั้น แล้วก็ในฉากที่ฉายภาพการใช้อาวุธไปมันก็เป็นไปตามภาพจำของเขาอยู่ดี เพราะยังใส่สวอเขาทำไปเขาก็มีข้ออ้างในการกระทำของเขาอยู่ดีแล้วมันก็ยังยากอยู่ที่จะให้คนอเมริกาของเขายอมรับในคนมุสลิม คล้าย ๆ ว่าเขาใช้ความเป็นมหาอำนาจของเขาสร้างความชอบธรรมให้ตัวเอง”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ C , สัมภาษณ์ 15 มกราคม 2566)

ผลของสื่อที่นำเสนอข้อมูลเพียงด้านเดียวแบบไม่มีตรงกลางมาโดยตลอดส่งผลของผู้คนในสังคมให้เกิดการตีความที่ผิดพลาดและเกิดการเหมารวมในคนบางกลุ่มทั้งยังสร้างบาดแผลให้กับผู้คนไม่น้อยตามคำบอกกล่าว

“การที่สื่อตะวันตกสร้างภาพจำของเราว่าเราเป็นพวกก่อการร้าย มันส่งผลให้คนในพื้นที่เกิดอาการกลัวกลัวที่จะเผชิญกับสังคมรอบนอก กลัวที่จะเข้าไปใกล้พื้นที่อื่น เพราะอย่างเราเองเราก็กลัวนะว่าถ้าเราไปพื้นที่อื่นคนภายนอกเขาจะมองเราอย่างไร เขาจะเข้าใจผิดมัย มันส่งผลต่อการใช้ชีวิตทางด้านนี้ของเราเนะ มันเป็นการเหมา

รวม แล้วมันทำให้ยากที่จะกลมกลืนกับคนอื่น ๆ ในสังคม”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ E, สัมภาษณ์ 22 มกราคม 2566)

ชีรีย์ Ms. Marvel ถือว่าเป็นแบบอย่างของสื่อในปัจจุบันที่มีทิศทางในการนำเสนอเปลี่ยนไปจากอดีต ผู้ให้สัมภาษณ์มองว่าแท้จริงแล้วปัญหาความรุนแรงในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ซึ่งเป็นปัญหาที่มีสื่อมาเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดความรุนแรงนั้นแม้ว่าจะมีการฉายภาพจำใหม่แล้วก็มีอีกความยึดเยื้อของเรื่องราวทั้งหมดได้เนื่องจากมีตัวแสดงจากหลายฝ่ายที่เข้ามาทับทบและปัญหาที่ชุกช่อนอยู่ก็ไม่ได้มีเพียงเรื่องอัตลักษณ์แต่ยังมีเรื่องผลประโยชน์เข้ามาเกี่ยวข้องด้วย แต่ทว่าบางเสียงก็มองว่าปัญหาดังกล่าวอาจทุเลาลงได้ในระดับปัจเจกหากมีการเข้าใจกันมากขึ้นของคนในพื้นที่ จะลดความหวาดกลัวระหว่างกัน และจะไม่มีใครเป็นเหยื่อของข้อมูลด้านเดียวอีกซึ่งก็จะทำให้อัตลักษณ์ของคนในพื้นที่ไม่ตกเป็นเป้าในการโจมตีเพื่อการแสวงหาผลประโยชน์จากคนบางกลุ่มอีกต่อไป

“ประเด็นด้านศาสนาความเป็นอยู่ระหว่างคนในพื้นที่ที่เป็น พุทธ อิสลามเนี่ยผมมองว่ามันก็สามารถแก้ไขได้ในระดับหนึ่งมีความเข้าใจกันมากขึ้นเพราะสื่อมันจะพยายามให้เห็นว่าคนทุกคนมันก็อยู่ร่วมกันได้ แต่ถ้าเป็นเรื่องที่ใหญ่หน่อยอย่างเช่นความขัดแย้งอื่น ๆ รัฐก็ต้องเป็นตัวกำหนดความเป็นไปในสามจังหวัดชายแดนใต้แหละอย่างที่เราเห็นกัน แต่มันก็ยังมีวิธีที่ว่าโลกสงบงบไม่มานะ ผมเลยคิดว่าไม่น่าจะช่วยมากเท่าไรในส่วนนี้”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ D, สัมภาษณ์ 16 มกราคม 2566)

ทั้งนี้ทิศทางในการนำเสนอของสื่อที่มีผลต่อการเป็นไปมากของพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์ก็คาดหวังว่าต่อการมีสื่อที่เป็นธรรมและมีข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหว่า

“ผมต้องการเห็นความหลากหลายในมุสลิม ตอนนี้เราจะเห็นว่าตะวันตกเขานำเสนอความเป็นมุสลิมที่เป็นเสรี แต่ผมยังไม่ได้เห็นมุสลิมที่เป็นอนุรักษ์นิยมที่ไม่หัวรุนแรง ในนั้นซึ่งนี่คือสิ่งที่ผมคาดหวังว่าจะมีพื้นที่ตรงนี้”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ D, สัมภาษณ์ 16 มกราคม 2566)

“ที่ผมคาดหวังคืออยากให้มีการทำสื่อเกี่ยวกับเหตุการณ์จริง ๆ และให้ความสำคัญมากขึ้น ที่ไม่ใช่แค่อิสลามเป็นฝ่ายกระทำผู้อื่นแต่อยากฉายให้ทั้งโลกได้เห็นบาดแผลที่อิสลามโดนกระทำบ้างเช่นชาวซีเรียที่ถูกกระทำต่าง ๆ ในโลกของตะวันออกกลาง เอาจุดนั้นมาถ่ายทอดว่าความจริงของโลกนี้นั้นเป็นอย่างไรซึ่งก็จะสามารถมองได้ในสองมุมมองแล้วสะท้อนความเป็นจริง”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ C, สัมภาษณ์ 16 มกราคม 2566)

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

ชีรีย Ms. Marvel กับการเป็นเครื่องมือที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกระบวนการ Neo-colonialism ของอเมริกา

จากการสัมภาษณ์งานวิจัยข้างต้น ผลการวิจัยที่ได้จากการศึกษารวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลนั้นพบว่า ชีรีย Ms. Marvel ในฐานะสื่อและเครื่องมือหนึ่งที่ถูกผลิตมาจากตะวันตกนั้น เป็นสิ่งที่สามารถสะท้อนให้เห็นถึงอิทธิพลของสื่อต่อความคิดรวมไปถึงวิถีชีวิตของคนมุสลิมในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ได้เป็นอย่างมาก โดยเฉพาะกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ ที่มองว่าสื่อที่ถูกเผยแพร่มาจากตะวันตกนั้นเป็นเครื่องมือหนึ่งในการเผยแพร่แนวคิดและค่านิยมจากฝั่งตะวันตกที่พยายามชักจูงผู้คนให้ผู้คนจากทั่วโลกรู้สึกคล้อยตามนำไปสู่การปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตที่แตกต่างไปจากเดิม ซึ่งเป็นเรื่องที่สอดคล้องไปตามทฤษฎีทางความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่ชื่อว่า “Neo-colonialism” โดยเป็นแนวคิดที่สะท้อนให้เห็นถึงกลไกการล่าอาณานิคมแบบใหม่ที่ไม่ได้มีเป้าหมายเป็นพื้นที่และไม่ได้มีกองทัพเป็นเครื่องมืออีกต่อไป แต่ตามกลไกดังกล่าวนี้จะชี้ให้เห็นถึงแนวทางใหม่ ๆ ในการแสดง ความยิ่งใหญ่ด้าน เศรษฐกิจ การเมือง และ วัฒนธรรมจากประเทศมหาอำนาจผ่านการใช้ระบบทุนนิยม (Sandra Halperin, 2565)

จากการสัมภาษณ์พบว่ากลุ่มนักศึกษามุสลิมในพื้นที่มอ.ปัตตานีเห็นว่าการนำเสนอสื่อจากตะวันตกนั้น มักมีนัยยะทางการเมืองแอบแฝงอยู่ ซึ่งเรียกว่าการส่งต่ออิทธิพลทางความคิด แนวคิดสำคัญแนวคิดหนึ่งที่ปรากฏ และเป็นที่น่าสนใจมากที่สุดคือ Islamophobia ซึ่งเป็นประเด็นที่มีความเกี่ยวข้องกับผู้ให้สัมภาษณ์เป็นอย่างมาก ในฐานะนักศึกษามุสลิมในพื้นที่มอ.ปัตตานี ในอดีตผู้ให้สัมภาษณ์เห็นว่าสื่อตะวันตกที่มีความเกี่ยวข้องกับมุสลิม นั้นมักนำเสนอภาพจำให้เกิดการหวาดกลัวและสร้างความเกลียดชังให้กับมุสลิมแบบเหมารวม ทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์บางท่านปฏิเสธที่จะรับสื่อภาพยนตร์หรือชีรียจากตะวันตกเนื่องจากรู้สึกไม่เห็นด้วยกับการนำเสนอแนวคิดเพียงด้านเดียวของสื่อจากตะวันตกที่มักยึดยึดภาพตัวร้ายให้กับชาวมุสลิม กระแสดังกล่าวขัดกับแนวคิดอื่น ๆ ที่ตะวันตกพยายามสร้างภาพของสันติภาพและความเท่าเทียมในการอยู่ร่วมกันของผู้คน โดยในด้านของชีรีย Ms. Marvel นั้นกลับกลายเป็นพลวัตใหม่ของการนำเสนอเนื้อหาที่มีความเกี่ยวข้องกับชาวมุสลิม เนื่องจากกลุ่มนักศึกษามุสลิมในพื้นที่มอ.ปัตตานีเห็นตรงกันว่า ชีรียเรื่องนี้ไม่ได้มีเนื้อหาที่พยายามถ่ายทอดแนวคิดในเรื่องความเกลียดชังอิสลามแม้แต่คนเดียวโดยเนื้อหาทั้งหมดมีประเด็นที่เด่นชัดก็คือการพยายามนำเสนอภาพพลังของเพศหญิงผ่านการมีตัวละครหลักและตัวละครที่สำคัญหลายตัวเป็นผู้หญิง และการเปิดกว้างของสังคมที่ชาวมุสลิมสามารถอยู่ร่วมกับคนอื่น ได้อย่างปกติ รวมถึงเรื่องสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามแบบตะวันตก ก่อให้เกิดการเปรียบเทียบกับหนังดังจากค่ายเดียวกันในอดีตอย่าง Ironman 1 ที่เคยนำเสนอข้อมูลที่ชี้ให้เห็นถึงเกิดกระแสความหวาดกลัวอิสลามขึ้นมา ทั้งนี้จากการแลกเปลี่ยนในวงสนทนาทำให้ผู้วิจัยพบว่าหนึ่งเหตุผลที่ทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์ยังมองว่าการนำเสนอสื่อของตะวันตกอย่าง Ms. Marvel นั้นเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการครอบงำผู้คนอยู่เป็นเพราะว่าผู้ให้สัมภาษณ์บางส่วนยังคงมีภาพจำตามประวัติศาสตร์ที่ว่าในสมัยก่อนนั้นอิสลามกับตะวันตกเคยมีประเด็นความขัดแย้งทางศาสนามาก่อนไม่ว่าจะเป็นชาวคริสต์ หรือชนชาติยิว อีกทั้งในปัจจุบันนั้นในสายตาของผู้ให้สัมภาษณ์ยังเห็นว่ามุสลิมที่สามารถมีบทบาทได้บนพื้นที่สื่อของตะวันตกได้นั้นมีแค่มุสลิมในแบบ

เสรีซึ่งยังไม่ได้มีการเห็นบทบาทที่สำคัญของมุสลิมแบบอนุรักษนิยมหรือรูปแบบอื่น ๆ ซึ่งนั่นสะท้อนให้เห็นว่าแท้จริงแล้วตะวันเลือกที่จะนำเสนอภาพของมุสลิมที่ตนมองว่าดีและยอมรับได้ออกมาให้ประชาชนโลก และเป็นการสื่อแบบนี้ว่ามุสลิมที่ตั้นั้นควรเป็นเช่นไร นอกจากนี้ในซีรี่ส์เรื่อง Ms. Marvel นั้นยังถ่ายทอดมุมมองของศาสนาบางประการที่ผิดเพี้ยนไปจากเดิม และสร้างความเข้าใจผิดให้กับคนมุสลิมได้จากการนำเสนอภาพลักษณ์ของศาสนาร่วมกับการผสมผสานของวัฒนธรรม 3 แบบคือวัฒนธรรมอิสลาม-ปาเกีย-อเมริกา ซึ่งในทีนี้ก็ไม่สามารถหาข้อสรุปได้ว่าเป็นความตั้งใจของผู้ผลิตสื่อหรือไม่ในการสร้างช่องโหว่ที่จะสามารถนำเสนอภาพลักษณ์ของมุสลิมตามแบบที่ตะวันตกพึงต้องการได้ นำมาสู่การแลกเปลี่ยนในวงสนทนาจนได้คำตอบว่าการพยายามครอบงำผ่านสื่อจากตะวันตกนั้นถือเป็นการพยายามพิชิตทางกายภาพที่ส่งผลให้ค่านิยมต่าง ๆ ของผู้คนเปลี่ยนไปด้วยเหตุนี้ในปัจจุบันจึงมีหนุ่มสาวชาวมุสลิมหลายกลุ่มลุกขึ้นมาดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ โดยมีวัตถุประสงค์ในการฟื้นฟูอารยธรรมอิสลาม

การที่จะสรุปว่าแท้จริงนั้นซีรี่ส์ Ms. Marvel เป็นเครื่องมือหนึ่งที่ตะวันตกใช้ครอบงำโลกภายนอกผ่านการแฝงแนวคิดไว้ภายในสื่อหรือไม่นั้นเป็นเรื่องที่ยากเพราะภายในเนื้อหาของซีรี่ส์เรื่องดังกล่าวก็มีบางฉากที่ฉายให้เห็นถึงความรุนแรงที่เกิดขึ้นกับคนมุสลิมโดยมีผู้กระทำคือคนขาวจากตะวันตกโดยมีเหตุในการกระทำมาจากความเกลียดชังหรือผลของกระแสवादกลัวอิสลาม ที่อาจทำให้ภาพลักษณ์ของมหาอำนาจเสื่อมเสียได้ ผู้วิจัยเล็งเห็นว่าประเด็นนี้เป็นประเด็นสำคัญที่ควรมีการนำมาพูดคุยกันเพื่อทวนอีกครั้งว่าแท้จริงแล้วในสายตาของผู้ให้สัมภาษณ์ซีรี่ส์ Ms. Marvel ถูกผลิตขึ้นมาเพื่อครอบงำผู้คนจริงหรือไม่ คำตอบสุดท้ายสำหรับคำถามวิจัยนี้ผู้ให้สัมภาษณ์ทุกคนยังคงยืนยันและตอบตรงกันว่าซีรี่ส์เรื่อง Ms. Marvel นั้นเป็นเครื่องมือหนึ่งที่ผลิตขึ้นมาเพื่อครอบงำผู้อื่น ถึงแม้ว่าภาพที่ออกมาในซีรี่ส์จะมีการฉายภาพแบบที่ได้กล่าวไว้ตอนข้างต้นแต่สำหรับผู้ให้สัมภาษณ์แล้วภาพเหล่านั้นก็เป็นเพียงการพิสูจน์อำนาจของมหาอำนาจที่พยายามบอกทั้งโลกว่าแม้ว่าในปัจจุบันผลกระทบของ Islamophobia จะร้ายแรงต่อกลุ่มคนชาวมุสลิมอย่างไรแต่ในฐานะมหาอำนาจนั้นก็ไม่มีใครสามารถโค่นล้มระบอบหรือกระทำอะไรพวกเขาได้

สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฐณยศ โลพัฒนานนท์ (2563) ในเรื่องมองภาพยนตร์ในมิติความมั่นคงใหม่ที่เสนอให้เห็นว่าความแข็งแกร่งของรัฐ ในด้านเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจะทำให้สังคมภายในรัฐปลอดภัยจากการครอบงำจากสังคมภายนอก และก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมภายในรัฐได้ ซึ่งสหรัฐอเมริกาที่อาศัยภาพยนตร์ที่ไม่เพียงแค่มอบความบันเทิงแต่นำภาพยนตร์มาใช้เป็นเครื่องมือทางการเมืองในการสร้างความเข้มแข็งภายในประเทศผ่านการปลูกฝังกระแสชาตินิยมสร้างความภูมิใจให้แก่ชนชาติอเมริกันให้เกิดความมั่นใจว่าสถานะของประเทศของตนนั้นประสบความสำเร็จสูงส่งกว่าประเทศอื่นในด้าน ประชาธิปไตย เสรีภาพ คุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจ(ชาญชัย อัมปัญญา, 2557) และในฐานะผู้นำโลกของอเมริกานั้นการส่งออกสื่อภาพยนตร์ยังช่วยไม่ให้สหรัฐแยกออกจากประชาคมโลก นับได้ว่าเป็นเครื่องมือหนึ่งที่จะช่วยในการสะท้อนความเป็นตัวตนมีการทำงานคล้ายพุทธวัฒนธรรมที่คอยเชื่อมสัมพันธ์กับชาวโลกและขณะเดียวกันก็ไม่ละเลยที่จะส่งออกวัฒนธรรมและค่านิยมของตนผ่านสื่อบันเทิงเพื่อเป็นการโน้มน้าวใจประชาคมโลกให้เป็นไปตามความต้องการของตน (ฐณยศ โลพัฒนานนท์, 2563) สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นไปได้ว่าในกรณีเดียวกันนี้ซีรี่ส์

Ms. Marvel ก็สามารถเป็นเครื่องมือที่สหรัฐฯใช้ในการเผยแพร่ชุดความคิดและครอบงำผู้อื่นอย่างที่เราให้สัมภาษณ์กล่าวไว้ข้างต้น

ชีรี Ms. Marvel กับอิทธิพลต่อความคิดของมุสลิมชายแดนใต้ในพื้นที่มอ.ปัตตานี

จากผลการสรุปก่อนหน้านี้ว่าชีรี Ms. Marvel นั้นเปรียบเสมือนเครื่องมือในการครอบงำจากชาติตะวันตกซึ่งในที่นี้ ก็ส่งผลกระทบต่อทั้งด้านความคิดและวิถีชีวิตของมุสลิมจากพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ในพื้นที่มอ.ปัตตานี โดยประเด็นที่เห็นได้ชัดที่สุดคือในเรื่องของกระบวนการคิด ผู้ให้สัมภาษณ์มองว่าในฐานะสื่อบันเทิงนั้นการเข้ามาของมันมีทั้งข้อดีและข้อเสีย โดยข้อดีคือการที่สื่อต่าง ๆ รวมถึงชีรี Ms. Marvel เป็นเสมือนตัวช่วยให้เราได้รับองค์ความรู้จากตะวันตก มีความเปิดกว้างมากกว่าเก่า เริ่มค่านึงถึงเรื่องสิทธิและเสรีภาพของตน ทั้งยังมีความเป็นผู้นำและกล้าแสดงออก กล้าที่จะแสดงความคิดเห็นในสถานการณ์ต่าง ๆ มากขึ้น นอกจากนี้เนื้อหาของชีรี Ms. Marvel ยังส่งเสริมให้เห็นถึงความสวยงามในวัฒนธรรมของอิสลามไม่ว่าจะเป็นหลักปฏิบัติ ความเชื่อ วิถีชีวิต และประเพณีต่าง ๆ ซึ่งให้เห็นถึงความกลมกลืนในสังคมของการอยู่ร่วมกันระหว่างคนที่นับถือศาสนาและคนที่มาจากต่างศาสนา การเข้ามามีอิทธิพลของสื่อประเภทนี้นำไปสู่การปรับใช้ในชีวิตประจำวันที่ทำให้วิถีชีวิตของผู้ที่รับสารเปลี่ยนไปจากวิถีเดิมเช่นการ แต่งกาย การรับประทานอาหาร จากเดิมที่เคยปฏิบัติแบบมลายูที่ผสมผสานเข้ากับไทย แต่ปัจจุบันก็มีการรับเอาแนวทางการปฏิบัติจากชาติตะวันตกมากขึ้นคือการแต่งกายแบบตะวันตกและการรับประทานอาหารตะวันตกมากขึ้นเช่นเดียวกัน นอกจากนี้ยังทำให้มีการเข้ามาของภาษาใหม่คือภาษาอังกฤษ ที่จากเดิมแล้วผู้คนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้จะใช้ภาษาหลักเป็นภาษามลายูและมีภาษาที่สองเป็นภาษาไทย แต่ด้วยเหตุที่ว่าปัจจุบันการรู้ภาษาอังกฤษจะสร้างประโยชน์ให้อย่างมากที่จะช่วยให้สามารถเข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ ได้มากขึ้นบางครอบครัวจึงเลือกสอนภาษาอังกฤษให้กับลูกของตนควบคู่กับภาษามลายูและภาษาไทยในตอนเด็ก ๆ ตามคำบอกกล่าวของนักศึกษา ทั้งนี้ผู้ให้สัมภาษณ์ยังมองว่าการเข้ามาของภาษาที่สามนั้นมีแนวโน้มทำให้ปัจจุบันเด็กรุ่นใหม่อาจไม่ใช้ภาษามลายูมากเท่าในอดีตแต่ก็ไม่ได้ทำให้ภาษามลายูหายไปเพราะยังมีรากฐานที่เหนียวแน่น อย่างไรก็ตามการรู้ภาษาจะถือเป็นประโยชน์แก่ตนมากกว่าไม่รู้

ในขณะเดียวกันอิทธิพลในเรื่องการความคิดที่ส่งเสริมให้คนค่านึงในเรื่องเสรีภาพของตนนั้นในสายตาของกลุ่มนักศึกษานั้นมองว่า อาจกลายเป็นดาบสองคมต่อมุสลิมในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ได้สอดคล้องกับเนื้อหาของชีรี Ms. Marvel ที่ผู้ให้สัมภาษณ์มองว่ายังมีข้อเสียอยู่หลายประการในการนำเสนอภาพลักษณ์ของเยาวชนมุสลิม เนื่องจากการดัดแปลงหลักคำสอนหลายอย่างเพื่อให้สามารถเข้ากันได้กับความบันเทิงของการทำชีรี ซึ่งเป็นเรื่องที่ไม่เหมาะสม เช่นการฉายภาพและสร้างภาพจำใหม่ให้กับญินที่ไม่ได้เป็นไปตามการบัญญัติในคัมภีร์อัลกุรอาน หรือจะเป็นการฉายภาพด้านเดียวของอิสลามแบบเสรีเพียงมุมมองเดียวที่อาจส่งผลให้คนที่ไม่รู้เข้าใจผิดได้หรือเกิดการปรับใช้ที่ไม่เหมาะสมในหมู่ผู้ศรัทธาผู้ให้สัมภาษณ์เห็นว่าในบางกรณีอาจส่งผลให้เกิดการถดถอยของศีลธรรมได้อย่างเดิมทีในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้แน่นอนผู้คนจะคอยปฏิบัติตามแนวทางที่

ผู้นำศาสนาในพื้นที่(อุลามา/โต๊ะครู)ชี้แนะแต่ในปัจจุบันผู้คนเริ่มคล้อยตาม ตัวแทนหรือบุคคลต่าง ๆ ที่ถูกนำเสนอในสื่อต่าง ๆ สร้างมาตรฐานใหม่ของคำว่ามุสลิมผ่านสายตาของตะวันตกว่าสิ่งใดเหมาะสมหรือไม่เหมาะสม เช่น เกิดการแต่งกายที่ไม่เหมาะสมขึ้นตามความเสรีในสังคมจนขัดกับหลักปฏิบัติเดิมของมุสลิมในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ในเรื่องของความเคร่งครัดในการสวมฮิญาบ หรือการสื่อให้เห็นว่าแท้จริงแล้วมุสลิมทุกคนไม่จำเป็นต้องเคร่งครัดจนเกินไปหรือยึดติดกับคำสอนแบบเก่าเพราะทุกวันนี้โลกก็พัฒนาไปอีกแบบ การปะปนชายหญิงที่อาจไม่เป็นไปตามจารีตเดิม ซึ่งอีกนัยยะหนึ่งก็ส่งผลกระทบแก่ผู้ศรัทธาที่ไม่ได้เป็นมุสลิมแบบเสรีเนื่องจากจะไม่ได้ถูกรับความเข้าใจจากสังคมรอบข้างเท่าที่ควรถูกมองว่าเคร่งครัดจนเกินเหตุไม่เป็นไปตามที่เคยเห็นผ่านสื่อ

ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับงานวิจัยในเรื่องลักษณะพฤติกรรมที่ไม่สอดคล้องตามวิถีอิสลามในพื้นที่ชายแดนใต้ ที่กล่าวว่าการนำเสนอตัวตนของมุสลิมในสื่อออนไลน์และแนวความคิดการทำให้เป็นตะวันตก ลักษณะพฤติกรรมหนึ่งที่สังคมกำลังพูดถึงในโลกปัจจุบัน คือการนำเสนอตัวตนของมุสลิมในสื่อออนไลน์ โดยเฉพาะมุสลิมมะห์หรือสตรีมุสลิมที่นำเสนอตัวตนทางสื่อออนไลน์จนทำลายภาพลักษณ์ความเป็นมุสลิม อีกทั้งยังมีเรื่องของวัฒนธรรมตะวันตกที่ถูกนำเสนอผ่านสื่อเพื่อเป็นการชักจูงให้มุสลิมรุ่นใหม่ คล้อยตามและถอยห่างจากศาสนา (อับดุลเลาะเจ๊ะหลง และ เกษตรชัย และหิม, 2563) ในขณะที่งานวิจัยอีกเรื่องหนึ่งกลับมองว่า Ms. Marvel ได้แสดงให้เห็นถึงความถูกต้องในการยืนหยัดต่อสู้ในสังคมที่กดทับการตอบสนองต่อการแสดงออกของหญิงสาวมุสลิม แม้ว่าเนื้อหาของมันนั้นบางอย่างจะดูซับซ้อนและคลุมเครือ แต่ภายใต้ความคลุมเครือนั้นก็กลับสะท้อนให้เห็นถึงพื้นที่จำกัดในสังคมที่หญิงสาวมุสลิมในปัจจุบันเผชิญอยู่ จากการสันนิษฐานประเด็นของโลกาภิวัตน์และการเข้ามามีอิทธิพลของชาติตะวันตก ไม่ได้เข้ามามีผลเพียงแค่ประเด็นในศาสนาอิสลาม แต่ยังเกี่ยวกับเชื้อชาติและความเท่าเทียมทางเพศ ที่ทำให้ชีวิตของหญิงสาวมุสลิมต่าง ๆ มีเจตจำนงในการพยายามเลือกชีวิตด้วยตนเองแม้ว่าต้องเผชิญกับข้อท้าทายหลากหลายภายใต้การตัดสินใจที่ถูกมองว่าเป็นทางเลือกที่เลือกเองนั้น ก็ปฏิเสธไม่ได้ว่าความยากง่ายในการใช้ชีวิตตามใจนึกของผู้หญิงเหล่านี้ยังคงมีข้อจำกัดที่แตกต่างกันไปตามสถานที่ต่าง ๆ ความแตกต่างดังกล่าว (Jennifer Jackson-Preece and Manmit Bhambra, 2564)

การถูกครอบงำโดยชีรียะ Ms. Marvel นั้นชวนให้ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์เชื่อมโยงถึงแนวคิดที่ชื่อว่า Islamization ซึ่งเป็นแนวคิดเกี่ยวกับการนำองค์ความรู้ของอิสลามเข้ามาผนวกเข้ากับองค์ความรู้ในปัจจุบัน ส่งผลให้เกิดการปรับเปลี่ยนของสังคมให้กลับไปสู่แนวทางของอิสลาม ซึ่งก็มีการถกเถียงกันว่าแนวคิดดังกล่าวจะนำพาอิสลามไปในทิศทางใด ในขณะที่เดียวกันภายใต้กระแสดังกล่าวที่พยายามผลักดันให้เกิดการปรับตัวเข้ากันระหว่างอิสลามและสังคมโดยรอบ ในสังคมอเมริกาก็ได้เกิดกลุ่มต่อต้านมุสลิมและการทำสงครามในอิสลามขึ้นตามการรายงานของสำนักข่าว The Momentum ในปี 2015 Ms. Marvel นั้นเป็นเสมือนภาพตัวแทนของการต่อสู้เพื่อมุสลิม เมื่อกลุ่ม “Stop Islamization in America” ตีตป้ายโฆษณาต่อต้านอิสลามในพื้นที่ต่าง ๆ ของซานฟรานซิสโก กลุ่มศิลปินสตรีทอาร์ตในเมืองจึงร่วมกันแปะภาพ Ms. Marvel ทับโฆษณาเหล่านั้น พร้อมด้วยข้อความต่อต้านการเหยียดเชื้อชาติและต้าน Islamophobia ที่กลายเป็นการต่อสู้ที่ทรงอิทธิพลครั้งหนึ่งของอเมริกาในปีนั้น

แต่ทั้งนี้การที่จะชี้ชัดว่า ซีรี่ย์ Ms. Marvel นั้นดัดแปลงจารีตและคุณงามความดีเดิมของศาสนาอิสลามไปมากน้อยแค่ไหนนั้นก็อาจจะสามารถบ่งชี้ได้เนื่องจากผู้ให้สัมภาษณ์มองว่าการจะย้อนไปถึงวิถีเดิมของอิสลามนั้นในที่นี้คงไม่มีใครสามารถให้คำตอบได้ว่าแท้จริงแล้วเป็นเช่นไรเพราะในทุก ๆ กลุ่มของผู้ศรัทธาที่ต่างมองว่าหลักปฏิบัติของตนนั้นถูกต้องที่สุด การที่จะไปชี้ให้เห็นว่าแบบไหนถูกแบบไหนผิดก็คงเปรียบเทียบกับกันยากเนื่องจากในปัจจุบันศาสนานั้นได้ถูกเข้ากับจารีตและวัฒนธรรมเดิมของคนในพื้นที่ต่าง ๆ สังเกตได้จากในซีรี่ย์ที่พยายามเน้นย้ำให้เห็นถึงอัตลักษณ์ของตัวละครในการเป็นผู้หญิงมุสลิมชนกลุ่มน้อยในสังคมเสรีแบบอเมริกาแต่ก็มีกลิ่นอายความเป็นอินเดียและปากีสถานอยู่ในตัวไม่ต่างจากมุสลิมในพื้นที่สามจังหวัดฯที่มีการผสมผสานในตัวตนของตัวเองเช่นเดียวกัน ทั้งนี้การนำเสนอเนื้อหาในซีรี่ย์ Ms. Marvel ตามมุมมองของกลุ่มนักศึกษามองว่าสามารถทำให้เกิดความเข้าใจกันในสังคมสามจังหวัดชายแดนใต้มากกว่าเก่าได้หากประชาชนต่างศาสนิกที่มีความหวาดระแวงและแบ่งฝักแบ่งฝ่ายกันได้รับชมและเห็นว่าแท้จริงแล้วอิสลามนั้นไม่ได้เลวร้ายและชอบใช้ความรุนแรงไปหมดทุกฝ่ายการจะดีหรือไม่ดีนั้นล้วนขึ้นอยู่กับปัจเจก

ข้อจำกัดและข้อเสนอแนะ

งานวิจัยชิ้นนี้ได้ศึกษาถึงการรับรู้และมุมมองของกลุ่มนักศึกษามุสลิมชายแดนใต้ในพื้นที่มอ.ปัตตานีต่อซีรี่ย์ Ms. Marvel ซึ่งด้วยระยะเวลาในการทำวิจัยนั้นมีอย่างจำกัด งานวิจัยชิ้นนี้จึงสามารถสะท้อนตัวตนและบทบาทของ Ms. Marvel ได้ไม่ครอบคลุม การศึกษาเพิ่มเติมในมุมมองดังกล่าวและสร้างการรับรู้เพิ่มเติมให้กลุ่มตัวอย่างจะสามารถสร้างมิติการวิเคราะห์ให้งานวิจัยได้มากขึ้น ทั้งนี้การปรับเปลี่ยนเพิ่มเติมกลุ่มตัวอย่างให้เป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญมากขึ้นและไม่ใช่นักศึกษาก็จะสามารถช่วยให้งานวิจัยสมบูรณ์ยิ่งขึ้นได้ อีกประการหนึ่งคือการเชื่อมโยงและเปรียบเทียบกับงานวิจัยที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันเพื่อที่จะได้สามารถถ่ายทอดเนื้อหาได้ดีและน่าเชื่อถือมากขึ้นพอที่จะนำมาเป็นข้อมูลประกอบสำหรับการวางนโยบายของรัฐต่อการรับมือชนกลุ่มน้อยหรือเป็นการชี้แนะถึงคนทำสื่อในการนำเสนอภาพลักษณ์ของชาวมุสลิมในพื้นที่ต่าง ๆ

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- ฐณยศ โลพัฒนานนท์, et al. *มองภาพยนตร์ในมิติความมั่นคงใหม่*. 9 Dec. 2020, so01.tci-thaijo.org/index.php/dpuca/article/view/245039/165748.
- นิภาพรรณ เจนสันติกุล. (2556). สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ความเป็นสถาบันและการกระทำภายใต้ทฤษฎีโครงสร้างหน้าที่นิยม. *วารสารสุทธิปริทัศน์*, ปีที่ 27 ฉบับที่ 84 (ต.ค.-ธ.ค. 2556) หน้า 77-90.
- นิอัลดุลรากิบ บินนิฮัสซัน. *ปัตตานี กับโลกมลายูและตำนานปาตานี (Hikayat Patani)*. 2008, peaceresourcecollaborative.org/deep-south/history/pataniandmelayuworl.
- พรพันธุ์ เหมคุณาศัย. “เรียนรู้และเข้าใจคนมลายูมุสลิมจังหวัดชายแดนภาคใต้จากวรรณกรรมไทยร่วมสมัย (พ.ศ.2516-2552).” *Humanities and Social Sciences*, so01.tci-thaijo.org/index.php/HUSO/article/view/32267/27556.
- สุกัลยา คงประดิษฐ์. (2564). แนวทางการนำเสนอข่าวการก่อการร้ายในต่างประเทศสำหรับ สื่อมวลชนไทย. *วารสารนิเทศศาสตร์*, ปีที่39 ฉบับที่ 3 (ก.ย.-ธ.ค. 2564) หน้า73-93, <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/jcomm/article/download/248189/171041>
- สุวิมล พิชญไพบูลย์. (2561). วิถีมุสลิมกับความผูกพันต่อหลักศาสนาอิสลามและการบังคับใช้กฎหมายอิสลาม : ชุมชนสวนหลวง 1. *Muslim Way of Life and Relationship to the Islamic Principles and Islamic Law Enforcement: Case Study of Suanluang 1 Community*. <http://www.graduate.ubru.ac.th/ubru-journal/assets/onlinefile/1548061591.pdf>
- อับลเลาะ เจ๊ะหลง, และ เกษตรชัย และหีม. *ลักษณะพฤติกรรมที่ไม่สอดคล้องตามวิถีอิสลามของเยาวชนมุสลิมกลุ่มเสี่ยง ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้*. มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา, 25 June 2020, so04.tci-thaijo.org/index.php/ynu_human/article/view/243825/165769.
- อาดิซีน หนิเร. *ทัศนคติของกลุ่มคนรุ่นใหม่ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีต่อปัญหาความไม่สงบที่เกิดขึ้นในพื้นที่*. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ethesisarchive.library.tu.ac.th/thesis/2017/TU_2017_5903011038_7609_6923.pdf.
- อภิญา ดิสสะมาน. *นโยบายชาตินิยมและนโยบายการผสมกลมกลืนทางวัฒนธรรมที่มีต่อชาวไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนใต้ยุคหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง: ผลกระทบจากอดีตสู่ปัจจุบัน*. 21 July 2015.

อ้อมใจ วงษ์มณฑา. (2556). อิสลาม-สื่อ-ความรุนแรง : ปฏิสัมพันธ์บนเส้นทางการสร้างภาพลักษณ์ความรุนแรง.มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/rusamelae/article/view/62909/51690>

ภาษาอังกฤษ

Damrongphun Jaihowe and Cholthira Satyawadhna. National Security and Neo-Colonialism The Case of Farmland Management in Thailand.2012. <http://fs.libarts.psu.ac.th/research/conference/proceedings-4/4/007-National%20Security%20and%20Neo-Colonialism.pdf> .

Jesada Buaban. *Islamophobia as Represented by Thai Buddhist Organizations*. Journal of Social Sciences Faculty of Political Science Vol.50 No.2 (2020): 125 - 147 Chulalongkorn University <http://www.library.polsci.chula.ac.th/journal2>

Jackson-Preece, Jennifer, and Manmit Bhambra. *MS. MARVEL AND THE REPRESENTATION OF YOUNG MUSLIM WOMEN*. LSE Middle East Centre Paper Series, 28 Oct. 2022. http://eprints.lse.ac.uk/110724/2/In_Between_Identities_and_Cultures.pdf

“MS. MARVEL AS a REPRESENTATION OF THE STRUGGLE FOR AMERICAN IDENTITY.” *Rubikon : Journal of Transnational American Studies*, vol. 3, no. 1, July 2019, p. 10. <https://doi.org/10.22146/rubikon.v3i1.44368>